

448

J

69

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 J 69

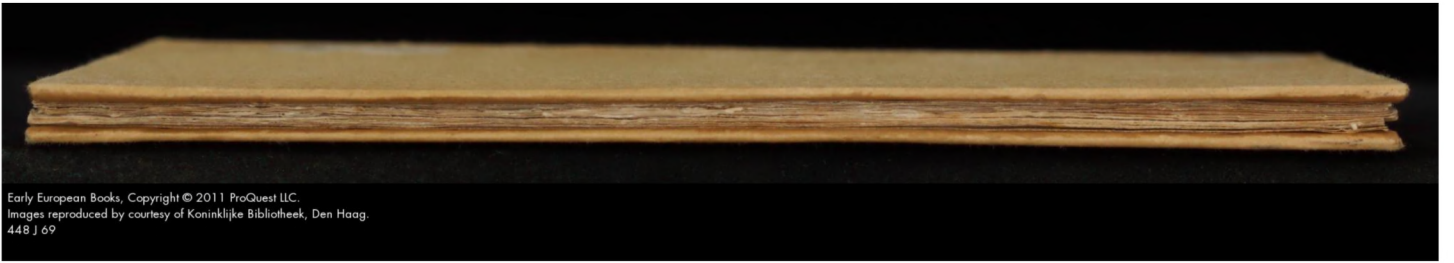

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 J 69

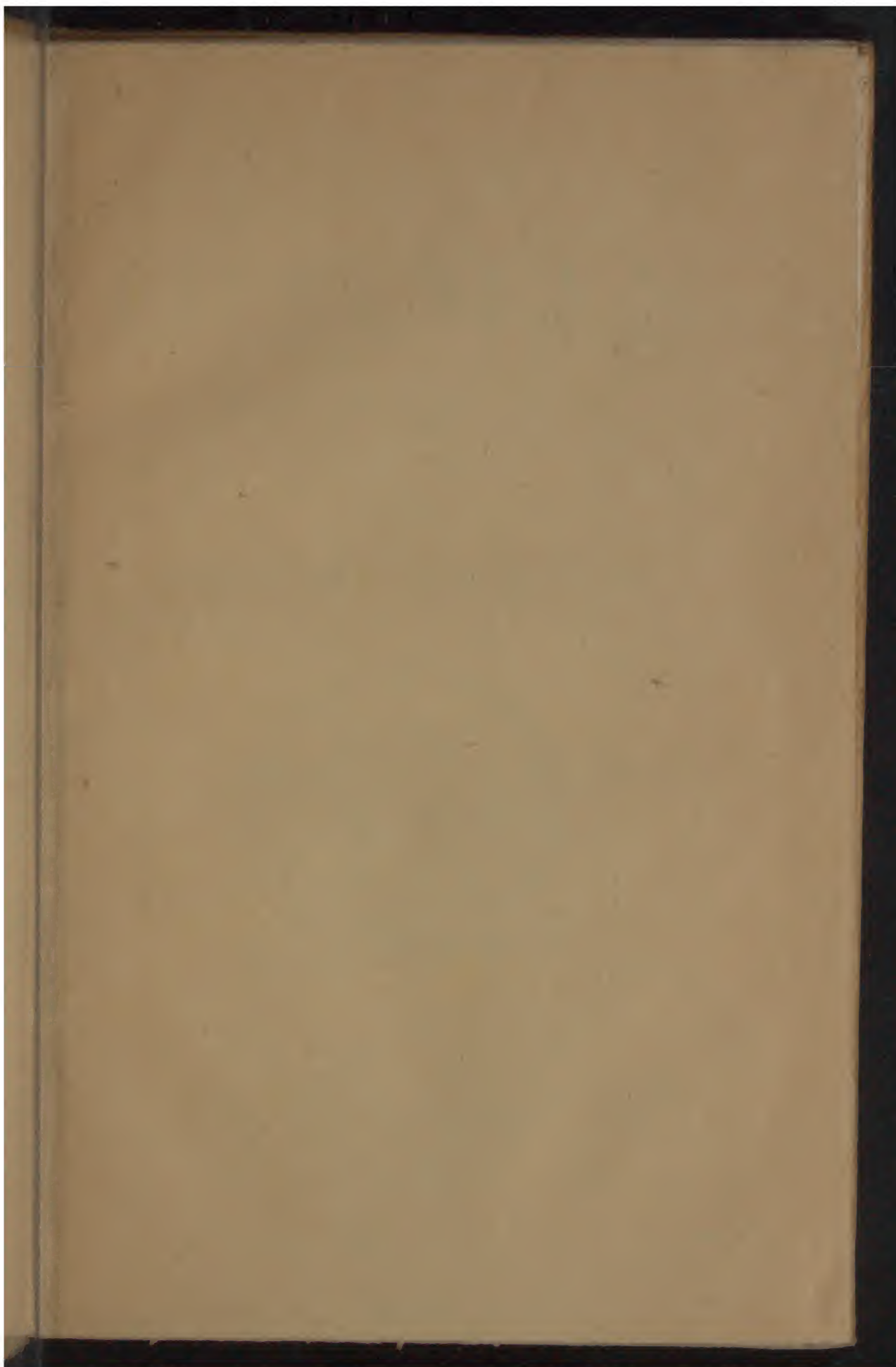

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 J 69

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 J 69

DE *kw 440569*
INGEBEELDE
EDELMAN,

B L T S P E L.

DOOR

ABRAHAM DE WIT, de Jonge.

TE AMSTELDAM,

By de Erfgen: van J. LESCAILJE, op den Middel-
dam, op de hoek van de Vischmarkt, 1700.

Met Privilegie.

C O P Y E
V A N D E
P R I V I L E G I E.

DE Staten van Holland ende Westvriessland doen te weten , alsoo ons vertoont is by de Regenten van het Burger Weeshuys ende Oude Mannenhuis der Stad Amsterdam , en , in die qualiteyt , te samen eygenaers , mitsgaders Regenten van den Schouburg aldaer , dat sy , Supplianten , sedert eenige Jaren hebbende gejouisseert van onsen Ootroye of Privilegie van dato den 19. September 1684. waer by wy aen de Regenten van den selven Schouburg , in die tyt , hadden gelieven te contenteren , accorderen ende ootroijeren , dat sy , gedurende den tyt van vyftien eerst achter een volgende Jaren , de Wercken , die doenmaels ten dienste van het Tooneel reets gedrukt waren , ende , van tyt tot tyt , nog vorder in het licht gebracht , ende ten Toonele gevoert soude werden , alleen soude mogen drukken , uytgeven en verkopen , nu ondervonden , dat de Jaren , by het voorgemelde onse Ootroy of Privilegie gemaect , op den 19. September 1699. souden komen te expireren ; ende dewyl de Supplianten ten meesten dienste van de Schouburg , waer van hienne respectieve Godshuysen onder andere mede moesten werden gesubscribeert , de voorgemelde Wercken , soo van Treurspellen , Blyspellen als Klachten , als anders , die reets gedrukt en ten Toonele gevoert waeren , of in het toekomende gedrukt , en ten Toonele gevoert souden mogen werden , geerne alleen , gelyk voorheen , souden blijven drukken , doen drukken , uytgeven en verkopen , ten ynde de selve Wercken , door het nadrukken van anderen , haer luyster , so in tael , als spelkonst , niet mogten komen te verliezen , dog dat : aen haer , na de expiratie van het bovengemelde ons Ootroy , en na den 19. September 1699. niet gepermitteert soude wesen , soo

vonden de Supplianten hun genootsaect sig te keeren tot ons , onderdanig verzoekende , dat wy aen de Supplianten , in hare bovengemelde qualiteyt , geliefden te verleenen prolongatie van het voorsz. Oſtroy of Privilegie , omme alsoo de voorsz. Werken , soo van Treurspellen , Blyspellen , Kluchten , als andere , reets gemaect en ten Tooneele gevoert , en als nog in het licht te brengen , den tyt van vyftien eerst achter een volgende Jaren , alleen te mogen drucken en verkopen , of doen drucken en verkopen , met verbod aen allen andere op seckere hoge penen , by U Ed. Groot Mo². daer toe te stellen , en voorts in communi forma ; so is 't dat wy de saecke , ende 't verzoek voorsz. overgemerkt hebbende , ende genegen wesende , ter bede van de Supplianten , uyt onse rechte wetenschap , Souveraine magt en autoriteyt , deselve Supplianten geconsenteert , geaccordeert ende geoſtroyeer hebben , consenteren , accorderen ende oſtroyeren , mits desen , dat sy , by continuatie , de voorsz. Werken , soo van Treurspellen , Blyspellen , Klugten als andere , reets gemaect en ten Tooneele gevoert , en als nog in het licht te brengen , den tyt van vyftien eerst achter een volgende Jaren , alleen binnnen onsen landen , sullen mogen drucken , doen drucken , uytgeven en verkopen , verbiედende daerom allen en een ygelyk , de voorsz. Wercken , in 't geheel ofte ten deele , naer te drucken , ofte , elders naergedrukt , binnen den selven onsen lande te brengen , uyt te geven ofte verkopen , op de verbeurte van alle de naergedruckte , ingebrachte , ofte verkogte exemplaren , ende een boete van drie hondert guldens , daer en boven , te verbeuren , te appliceren een derde part voor den Officier , die de calangie doen sal , een derde part voor den Armen der Plaetsen daer 't casus voorvallen sal , en het resterende derde part voor de Supplianten , alles in dien verstande , dat wy de Supplianten met desen onsen Oſtroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare schade door het naedrukken van de voorsz. Wercken , daer door in genigen deele verstaen den inhoud van dien te autoriseren , ofte te advoueren , ende , veel min het selve onder onse protectie en de bescherminge eenigh meerder credit , aensien , of reputatie te geven , nemaer de Supplianten in cas daer inne iets onbehoorlyks soude influeren , alle het selve tot haren laste sullen gehouden wesen te verantwoorden , tot dien eynde wel expresselyk begeerende , dat by aldien sy dese onse Oſtroje voor de voorsz. Wercken sullen willen stellen , daer van geen geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie sullen mogen maken , nemaer gehouden sullen wesen het selve Oſtroy in 't geheel , en sonder eenige Omissie , daer voor te drucken , ofte te doen drucken , ende dat sy gehouden sullen syn een exemplaar van alle de voorsz. Wercken , gebonden en wel geconditioneert , te brengen in de Bibliothecq van onse Universiteyt tot Leyden , ende daer van behoorlyk te doen blyken , alles op pene van het effect van dien te verliezen , ende ten eynde de Supplianten desen onsen Oſtroye ende consente mogen genieten als naer hehooren , lasten wy allen ende een ygelyk , die 't aengaen mag , dat sy de Supplianten van den
in-

inhoude van desen doen lasten ende gedogen, rustelyk, vredelyk ende volkomentlyk genieten ende gebruycken, cesserende alle belet ter contrarie gedaen. Gedaen in den Hage, onder onsen grote Zegele, hier onder aen doen hangen op den een en twintigste May in 't Jaer onses Heer en Zaligmakers, een duyzent ses hondert negen en negentigh.

A. HEINSIUS.

Ter ordonnantie van de Staten

SIMON van BEAUMONT.

De Regenten van het Wees- en Oude Mannenhuis hebben, in haar voorsz. qualiteit, het recht van deze Privilegie, voor DE INGEBEELDE EDELMAN, *Blyspel*, vergund aan de Erfgenaamen van *J. Lescailje*.

In Amsteldam, den 26. Mey, 1700.

A 3

VER-

VERTOONERS.

PHILEBERT, Ingebelde Edelman.

CONSTANTIA, Zuster van Philebert.

MARGO, Kamenier van Constantia.

KAREL, Vrijer van Constantia.

BONESARDUS, een Edelman.

LAURA, Dochter van Bonesardus.

VALERIUS, Vrijer van Laura.

ROBYN, Knecht van Valerius.

JASJE, een klein Jongetje, bekende van Robyn.

VUILBAARD, Notaris.

Het Tooneel verbeeld een Straat, en speelt voor en omtrent de deur van Philebert en Bonesardus.

Het Spel begint in de achtermiddag, en eindigd in den avond.

DE

DE
INGEBEELDE
EDEL MAN.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

PHILIBERT, MARGO.

PHILEBERT.

M

Argo, hoe staat myn Bef, myn Lubben, en myn kleed?

MARGO.

Heel proper en galant.

PHILEBERT.

'k Heb ook veel geld besteed.

Myn Draagband?

MARGO.

Wonder fraai, 't zyn schoone Bruigoms kleêren.
Wel, zo addret! gy zult de Juffer doen charmeeren.

PHILEBERT.

Het is een Juffertje, geen fierder in het Land.

MARGO.

Maar, meend gy 't noch? zie daar, 't gaat boven myn verstand.

PHILEBERT.

Hoor, uw verstand, Malloot, dat kan zulks niet bevatten,
'k Word Edelman door haar; dat zyn geen kleene schatten.

MARGO.

Wat! gy een Edelman?

A 4

PHI-

PHILEBERT.

Ik zelfs.

MARGO.

My is gezegt,

Uw Vader was een man heel zobertjes en flecht,
 Een Mostertmaalter, en uw Moeder was voor dezen
 Een morsig Penswyf; bloed! wat zal dat edel weezen!

PHILEBERT.

En jou Vaâr, Totebel, zeg, wat was dat voor een?

MARGO.

Ik heb hem nooit gekend, 'k geloof ik heb 'er geen:
 Doch 'k twyffel niet, of 'k ben uit Aad'lyk bloed geboren;
 Myn Moeders Vrijer blies, als Teenwis, op zyn hooren.
 Maar ik versta my niet de hedendaagsche trant.
 Hoe menig is hier aan de steiger in het land
 Gekomen, die zyn brood, met aan de deur te leezen,
 Moest winnen; en daar na een weinig opgereezen,
 Door toedoen van goê lui, heel raakten op de been;
 Maar Graaf van Holland is voor haar dan veel te klein.
 Men kan zyn zelf niet meêr, 't is waar, in deze tijen,
 Een Snijer op het paerd zal voor den drommel rijen.

PHILEBERT.

'k Versta jou wel, Moêrlons, ik kan uw kneepen al;
 Maar weet dat gy my niet, hier door, onteed'len zal;
 Ik zorg, indien dat gy noch langer zo zult kweelen,
 Dat ik uw rug eens met de bollepees zal streelen.

MARGO.

Zok kwaad niet. Maar gy zyt reeds zestig jaaren oud.

PHILEBERT.

Dat's waar, maar jeugdig noch.

MARGO.

Dat is, als ys, zo koud.

Uw Zuster vyftien jaar, haar Vrijer vyftig jaaren;
 Uw Schoone twintig; wel! gy zult niet kwaalyk Paaren,
 Gy ziet 'er wel na uit.

Lacht.

PHI-

PHILEBERT.

Wel waarom niet, Zottin?
 Maar, of gy licht, of niet; hoor eens, ik volg myn zin;
 't Zy oud of jong, 'k ben nu genegen om te trouwen;
 Ik zal my frisscher, als een jonge Melkmuil, houwen.

MARGO.

Maar, heb jy Karel aan Constantie niet beloofd?

PHILEBERT.

Wel ja, maar 'k praat hem zulks licht weder uit zyn
 hoofd.

MARGO.

Hy zal zo licht zich niet met woorden laten paaijen,
 Hy mind haar, en zy hem.

PHILEBERT.

'k Zal hem dat rad wel draaijen.
 Ik heb Constantia bewoogen; zy myn Echt,
 Ik haare toegestaan.

MARGO.

Is 't waarheid 't geen gy zegt?

PHILEBERT.

De waarheid? wel te deeg.

MARGO.

Wat misselyke tijen!

Zal zy dan Karel nu zo zagjes laten glijen,
 Om zulk een ouwen Bloed?

PHILEBERT.

Maar, 't is een Edelman,
 Dat is wat groots, 't geen haar en my bekooren kan.

MARGO.

Daar docht ik niet meêr om; maar, zyt gy niet in
 vreezen,

Dat gy, in 't kort, wel mogt twee vingers hooger weezen?

PHILEBERT.

Neen, Snapster, neen! ik ben hier 't minst niet voor
 bevreesd,

Men maakt een Edelman zo licht geen Hoorenbeeft.

A 5

MAR-

10 DE INGEBEELDE

MARGO.

Gantsch niet, dat kan niet zyn, onmogelyke dingen,
Ik hoor jou in het kort wel and're deunen zingen.
Maar, daar komt Karel aan.

PHILEBERT.

Ik zal hem myn besluit
Tekennen geeven, en my haasten na myn Bruid.

TWEEDE TOONEEL.

PHILEBERT, MARGO, KAREL.

KAREL.

WAt groot geluk, dat ik myn Heer hier kom te ontmoeten!

Uw Dienaar geeft zich de eer eerbiedig u te groeten.

PHILEBERT.

Uw dienaar. „Maar, ik weet, dat zyn ze niet Sinjeur,
„Hoe zal dat strak vergaan?

KAREL.

Hoe is't al met Monceur?

PHILEBERT.

Monceur? die kan ik niet, wat heb jy hooffsche zwieren;
Ik weet niet wie gy meend.

KAREL.

Die Juffer, vol manieren,
Zo sierlyk, wys, zo schoon, zo minn'lyk, zo volmaakt,
Zo aardig, zogalant.

PHILEBERT.

Hy's in de bol geraakt.

KAREL.

Zo vrolyk, zo beleefd, vol deugd, en hoflykheden.

PHILEBERT.

Wel, wat al fraaiheid!

KAREL.

Haar beminnelyke zeden,
't Bekoorlyk opslag van haare oogen, haar gelaat,

Be-

E D E L M A N. 11

Behaagde my voor lang.

PHILEBERT.

Wel, wat de Knecht al praat!

Heb jy noch niet gedaan?

KAREL.

Haar aangenaame lonken,
Die doen myn hart en ziel in zoete min ontfonken;
Dat heerlyk voorwerp. . .

PHILEBERT.

Nu al lang genoeg, wie is 't,
Die u zo zeer bekoord?

KAREL.

Uw Zuster.

PHILEBERT.

Dat 's gemist.

Hoor eens, 'k gaf u myn woord voor dezen haar te trouwen,

Maar weet, dat ik myn woord onmooglyk niet kan houden,

Want zy is reeds verloofd.

KAREL.

Wat hoor ik! zy verloofd?

PHILEBERT.

Ja, met een Edelman.

MARGO.

„Hoe klinkt hem dat in 't hoofd.

KAREL.

Dat is niet mooglyk, neen, ik kan zulks niet gelooven.

PHILEBERT.

Wel nou, geloof het niet.

KAREL.

Maar, 'k laat my niet berooven
Van haar, in eeuwigheid. Wat ramp, wat groote
smart!

MARGO.

Hy heeft gelyk, myn Heer, 't is zeker al te hart.

PHI-

PHILEBERT.

Hou jy de snater toe.

KAREL.

Ik zal haar nooit begeeven,
 Zo lang een druppel bloed zal in myne ad'ren zweeven.

PHILEBERT.

Het bloed word gaande, maar gy weet niet wat gy zegt.
 „De Maartze buijen die berijen deze Knecht,
 „Waar zal het heenen, nu de Jongens willen trouwen?
 Hoor, Jongman, 't heeft wat in een Juffrouw te onder-
 houwen,
 Wat wou jy met haar doen?

MARGO.

Wel, dat komt zeker raar,
 Hy weet zyn pligt wel, geef hem aan Constantie maar.

PHILEBERT.

Wie vraagt jou, Voddemoêr? Gy zyt wel veertig jaaren
 Voor haar te jong, zy wil nu met een Ouwe paaren,
 Van adel, vat je 't nou?

MARGO.

„Ik zweer, ik zal met kracht,
 „Dit wel beletten, zo 't niet haperd aan myn magt.

KAREL.

Is dat myn trouwe min, o Wreede! dan beloonen?

PHILEBERT.

Maar, 't is jou beste; hoor, ik zal 't u eens vertoonen,
 Weet, uw complexie, die is noch te teêr, gy zyt
 Noch naauwelyks halfryp, gy hebt noch wel wat tyd;
 Gy hebt uw tanden en uw kiezen pas gekreegen.

MARGO.

Niet? voel dat eens, Sinjeur.

PHILEBERT.

Dat komt my niet geleege.
 Gy hebt noch naauw bewys gekreegen van een baard,
 Een Gladmuil, zonder hair, die is geen beuling waard.
 Men ziet de beste wyn uit rype druiven parssen,

Dat

Dat is de Nectar daar men zich door kan verwarffen;
De onrype druiven die zyn wrang, en ongezonder;
Zo zyn de Jongens, die niet ryp zyn, in de grond.

M A R G O.

Dat is 'er eentje; nou, een Jongman te gelyken
By zuure druiven, wel, gy kund het oordeel ftryken!

K A R E L.

Maar ik. . .

P H I L E B E R T.

Maar ik, of jy, ik zeg u myn befluit;
Die zaak die leit 'er toe, ze is met een aar de bruid.
Ik ga haar Bruidegom zo van het houw'lyk fpreken.
Vaar wel.

Philebert gaat in't Huis van Bonesardus.

DERDE TOONEEL.

K A R E L, M A R G O.

IK wensch, den Beest mag hals en beenen breeken.

M A R G O.

Dat wou ik wel eens zien. Maar wie had dit geloofd?
Wis, de Amesfoorder kei die zit de gek in't hoofd.

K A R E L.

Wat grooter ramp, Margo!

M A R G O.

't Is waarlyk te beklagen.

K A R E L.

Zy mind een Edelman?

M A R G O.

Een Edelman volflaagen.

Maar wie had zulks gedacht! 't fcheeld nou de Juffers
niet,

Al was het met een Aap, zoals men daag'lyks ziet.

Constantia die flacht de reft, zy wil meê trouwen,

Daar is 't toch om te doen, hoe vies zy haar mag houwen.

Het

Het spreekwoord zeyd; elk trouwd eens gaerne voor zyn dood.

Maar 't is wel zeker waar, 't bedrog word nou te groot.
De Juffers draaijen, als de weërhaan op de tooren,
Met alle winden, en zy zyn niet na te spooren.

KAREL.

Margo, het kan niet zyn, zy heeft my onlangs noch. ...

MARGO.

Maar onlangs, of van daag, men leeft nou vol bedrog;
De Juffers zyn alleens, gelyk de maartse dagen,
Dan heb je zomer, en dan felle wintervlaagen;
Nu kryg je lonkjes, en dan weêr een stuurs gezigt:
Geen Advokaat is in 't pleidooi zo afgericht,
Als zy in 't vrijen zyn; zy weeten 't zo te maaken,
Dat, schoon je een Argus waart, noch zou jy in haar zaaken
Zo blind zyn, al een Mol: zy geeven yder een
Gehoor, maar nooit hun hart. Hoor, met een blaauwe
scheen

Is alles over.

KAREL.

Ach! 'k kan zonder haar niet leeven.

MARGO.

Zie daar, zy zal 'tu zelf nu wel te kennen geeven.

VIERDE TOONEEL.

KAREL, MARGO, CONSTANTIA.

KAREL.

MYn Schoone, welk een vreugd, dat ik u hier aan-
schouw!

Maar welk een droeve maar, een ander krygt uw trouw.

CONSTANTIA.

'k Versta dat niet, myn Heer, hoe komt gy tot die reden?
Wel wat verwyf! hoe teêr ik myn genegentheden
U meêgedeeld heb, is u al te wel bekend.

Waar

E D E L M A N. 15

Waar komt zulks nu vandaan, dat gy dus wreev'lig bent?

K A R E L.

Uw Broeder, en Margo, die hebben my doen hooren,
Dat gy een Edelman hebt tot uw vreugd verkooren.

C O N S T A N T I A.

Hoe! gy, Margo?

M A R G O.

Welja.

C O N S T A N T I A.

Hoe komt gy tot die waan?

M A R G O.

Om dat myn Heer het zei, die 't zelf hem deed verstaan;
Is 't zo niet, Karel?

K A R E L.

Ja.

C O N S T A N T I A *tegen Karel.*

't Is wel, gy kund vertrekken,

Ik meen niet langer hier voor uwe spot te strekken.

K A R E L.

Myn Engel, 'k bid u, hoor; 'k beken, ik heb misdaan.

C O N S T A N T I A.

Weg, Ongetrouwe, weg.

M A R G O.

„Dat wil hier slegt vergaan.

Maar Juffrouw zal. . . wel spreek. . . bloed, laat 'er
toch niet vlieden.

K A R E L *knielt.*

Ik bid u, hoor my, ach! laat my die gunst geschieden.

C O N S T A N T I A.

Daar gy my duizendmaal, en duizendmaal, myn Heer,
Uw trouw gezwooren hebt, bemind gy dan niet meêr?

K A R E L.

Zou ik niet minnen, ach! hoe kund gy my zulks vraagen,
Daar ik myn liefde aan u alleen heb opgedraagen!

Myn Waarde? 'k ben hier in door uwe Broêr misleid,
Hy had het woord van u, zulks heeft hy my gezeid.

C O N -

CONSTANTIA.

'k Gaf hem myn woord, om hem geen achterdocht te
geeven.

Doch 't was geveinsd, myn Lief.

MARGO.

Wie hoorden 't van zyn leeven!
Dat onweêr is weêr weg. Of zy niet veinzen kan,
Wat dunk je 'er van, myn Heer? wacht u voor de Edelman.

CONSTANTIA.

Wat reuteld ge al, Margo?

KAREL.

Zy zoekt my wat te scheeren.
Wat raad, hoe zal men nu uw Broeders opzet keeren?

CONSTANTIA.

'k Zal u de gantsche zaak, in 't korte, doen verstaan:
Een mis'lyk Edelman, een Moesaap, na ik aan
Zyn reden heb bemerkt, is, nu een Jaar geleeden,
Hier komen wonen, daar wil hy me aan uit belleden;
En aan zyn Dochter daar heeft hy hem aan verloofd,
Om Edelman te zyn, dat maald hem in zyn hoofd.

KAREL.

En dat zo schielyk?

CONSTANTIA.

Maar 't is lang bedekt gehouwen,
Hy heeft my gift'ren eerst gezegt dat ik moet trouwen,
Met dezen Edelman, waar op ik, als vernoegd,
In schyn, my met die trouw heb na zyn wil gevoegd;
Doch 'k zal in eeuwigheid myn hart geen ander geeven
Als u.

MARGO.

Dat is gemeend, dat zweer ik by myn leeven;
Wel dat is kardinaal, nou spreekt zy noch recht uit:
Een weeuwenaar! wel foei, ze is met de kop gebruid,
Die zich zo kopp'len laat. Gy hebt heel wel gekooren;
Neen, Juffrouw, laat jou 't gat zo door de neus niet
booren,

Ik

Ik ben maar ſlegts een Meid , maar weet , dat ik myn
trouw ,

Voor opgewarmde koſt , niet gaerne geeven zouw :
Een friſſche Vrijer die ruikt zoet , dat is rechtschaapen ,
En noch te pynewaard om naaſt zyn zy te ſlaapen.

K A R E L.

Gy geeft my 't leeven weêr , bevallige Engelin.
Maar , ach ! hoe keeren wy de ſpoorelooze zin
Van uwe Broeder , die my eeuwig nu zal haaten ?

M A R G O.

Wel , wou jy daarom dan Conſtantia verlaaten ?
Dan ſchut , en tutterlut , en reſt ik 't heele ſpel.
'k Hebiets bedacht , ik help u haalt uit dit gekwel.
Hoor , Juffrouw , ſta my toe om alles maar te zeggen ,
Van u , wat dat ik wil , ik zal 't hem ſchoon ontleggen ,
Ik zal deze Edelman , ik meen 't is in myn magt ,
U haalt doen haaten.

K A R E L.

Maar , wat hebt gy dan bedacht ?

M A R G O.

Laat dat op my maar ſtaan.

C O N S T A N T I A.

Hoe ! mag men 't dan niet weeten ?

M A R G O.

Dat te verhaalen is onnoodig tyd verſleeten ,
Wees maar op my geruſt , en geef my maar uw woord.

C O N S T A N T I A.

Wel nu , ik ſta 't u toe.

M A R G O.

Ik breek dat Huuw'lyk voort.

C O N S T A N T I A.

Maar Karel , waar blyft die ?

M A R G O.

Die zal ik wel verſteeken ,
De man is ons , wil maar uw hoofd niet langer breeken.

B

K A -

K A R E L.

Margo, indien 't gelukt, gy krygt een beurs met goud.

M A R G O.

Daar twyffel ik niet aan, als gy uw woord maar houdt.

Weg, weg, ik hoor gerucht, men moest ons niet ver-
stooren;

Maar, 't is de Vrijer van jou Vaders Uitverkooren.

K A R E L.

Wat! is 't Valerius?

M A R G O.

Hy zelf. Maar laat ons gaan,
En overleggen wat nu noodig diend gedaan.

V Y F D E T O O N E E L.

V A L E R I U S, R O B Y N, *yder aan een boek
van 't Tooneel uitkomende.*

R O B Y N.

D At's net getroffen; Heer, zyt gy niet in verlangen,
Wat boodschap dat ik heb?

V A L E R I U S.

Heeft zy myn Brief ontfangen?

R O B Y N.

Jou Brief; wel zeker, 'k gaf haar zelf die in de hand;
Zy las hem drie viermaal, myn Heer, met groot ver-
stand,

En heeft toen eindelyk een goed besluit genoomen;
Robyntje maat, zei zy, laat hier jou Heer maar koomen,
Ik moet hem spreken; maar gy moet voorzichtig zyn,
Dat niemand u bespied. Wat dunkt jou, is 't niet fyn?

V A L E R I U S.

Heeft ze u niet meêr gezegt?

R O B Y N.

Laat zien. . . Ja, 'k heb 't onthouwen,
Dat zy eer sterven zal als Philebert te trouwen.
'k Zag 't aan haar weezen klaar, dat zy jou trouw bemind;

Jy

Jy moet 'er wel meê staan, heeft zy u zo bezind?
 Zy gaf uw Brief, na 'k van ter zijen kon bemerken,
 Verscheije kusjes; ja, haar bloed begon te werken;
 Dat zyn de tekens dat men zeker word gemeend:
 Als 't zo ver is, dan zit de liefde al in 't gebeent',
 Ze is binnen mikken vast.

V A L E R I U S.

Robyn, gy doet my leeven.

R O B Y N.

Myn Heer, kom laten wy ons aan een zy begceven,
 Haar deur gaat open, dat haar Vader u niet ziet.

V A L E R I U S.

Nu hoop ik haast te zien die myne ziel gebied.

R O B Y N.

Verfchuilten wy ons hier; hier kund gy zien en hooren.

Z E S D E T O O N E E L.

PHILEBERT *met* LAURA *aan de hand*, BONES-
 ARDUS. VALERIUS *en* ROBYN *ter zijden*.

PHILEBERT.

'k T Art nu al de Edellui, hoe hoog of laag gebooren,
 Myn schoone Laura, die de purp're dageraad,
 De schoone Aurora, ver in glans te boven gaat,
 Nu ik uw zachte zy als Bruigom zal bekleeden;
 Door duizend Vrijers zyt gy waardig aangebeden.

L A U R A.

Zo hoog niet, zoet, myn Lief, 'k ben zulk een eer niet
 waard.

PHILEBERT.

'k Verlang na 't nachje als wy zaamen zyn gepaard,
 Wanneer 'k de roozen van uw kaakjes af zal plukken,
 Hoe lief zal ik u dan in bei myn boutjes drukken.

L A U R A.

Geen Minnaares kreeg van haar Minnaar zo veel zoet.

B 2

PHI-

PHILEBERT.

Ik voel nu de Edelman al kruipen in myn bloed.
 Wat zal my deze trouw veel vreugd en zoetheid geeven!
 Wy zullen zamen, als twee tortelduifjes, leeven;
 Uw zoete lonkjes die doorgrieven my de borst.

ROBYN.

„Die Vent die is zo heet, gelyk een entje worst,
 „Dat wel gepeperd is: wat moet men niet al hooren!
 „Myn Heer, dat klinkt jou, als een rommelpot, in de
 ooren.

BONESARDUS.

’t Is voor een Juffer dangereus, een jonge kwant
 Te tronwen, die noch naauw zyn nieuwe minnebrand
 Gebluscht heeft, of ’t is uit met vleijery en streelen,
 Zo als men hedendaagsch geschieden ziet by veelen.

LAURA.

Papa, na ’k hoor, gy steld de meeste Jongmans kwaad,
 Daar zyn wel goeije noch.

BONESARDUS.

Heel weinig in der daad;
 Wat ziet men daag’lyks door die Bengels niet bedryven!
 Die pas in ’t bord kan zien, die klapt al met de schyven.

PHILEBERT.

Dat’s waar; Bejaarde zien het huw’lyk verder in,
 Als ik, die draagen zorg voor Vrouw en ’t Huisgezin.

ROBYN.

„Wat dunk je, Heer? daar werd gy op een aas gewoogen;
 „Hy heeft al wat gelyk, ’t is altemaal geen loogen.

PHILEBERT.

Schoonvader, ’k zal uw Bruid zo aanstonds hier doen zyn.
 Ja wel, ik brand, gelyk als koude Brandewyn.
 Laat vader Febus nu zyn held’re glans verdonk’ren,
 Voor deze straalen, die uit schoonder oogen flonk’ren;
 De groote waereld die beschouw ik hier in ’t kleen;
 Ik wei hier in een veld vol van bekoorlykheên;
 Wat zal ik honing uit uw malsche lipjes trekken!

Wat

Wat nectar en ambroos! hoe zal ik trekkebekken!

LAURA, *werdende van Valerius gegroet.*

„Ik zie Valerius, 't is tyd ik my ontsla,

„'t Gaat al te hoog. Ik ga, met uw verlof, Papa.

PHILEBERT, *haar volgende.*

Myn Laura, ei! vertoef! ik ben niet in te houwen,

Gy hebt al wat men schoon kan noemen in de Vrouwen.

LAURA.

Wy zullen te avond, Lief, van wederzy onze Echt
Doen sluiten; ik moet gaan.

PHILEBERT.

Dat meen ik wel te recht.

LAURA.

Vaar wel, Monceur, 'k zal u dan, met Papa, verwachten.

PHILEBERT.

Vaar wel, met deze kus, en hou my ingedachten.

*In 't gaan groeten Valerius en Laura mal-
kander; Valerius en Robyn gaan weg.*

Z E V E N D E T O O N E E L.

PHILEBERT, BONESARDUS.

PHILEBERT.

DAar ben ik van gehart; die kus die smaakte! bloed!
Wat zyn die lipjes mals! dat doct me inwendig goed!
Nu kan ik voelen, dat ik nimmer kon gelooven,
Hoe ver dat de edellui 't kan ailje gaan te boven.
't Is alles met zyn zwier, ordent'lyk en beleefd,
Daar zit een draai in dat de burger geenzins heeft;
Maar, na ik merk, zo is uw hart in groot verlangen,
Om by uw Bruid te zyn, zy zal u zo ontfangen.

Philebert trekt aan de schel.

Hoe zal Valerius, wanneer hy 't merkt en hoord,
Bedroogen zyn, kom aan, dat moet nu snedig voort.

BONESARDUS.

Maar, zal zy Karel wel zo lichtelyk verlaaten?

PHILEBERT.

Die heeft zyn paspoort al, zyn wurmen zal niet baaten.

ACHTSTE TOONEEL.

PHILEBERT, BONESARDUS, MARGO.

PHILEBERT.

Waar is Constantia? haar Bruigom haar verwacht.

MARGO.

Is dat nu de Edelman, myn Heer, die uw geslacht
Zoo zeer vereed'len zal? wat is hy wel geschaapen.
„Hy lykt niet kwaalyk na de beste vaâr van de Aapen.

PHILEBERT.

Margo, wat zegt gy nu?

MARGO.

Hy's na de nieuwe zwier;

Maar't lykt geen Edelman.

PHILEBERT.

Hoe drommel is het hier!

Heb jy daar kennis van? hy's Edelman gebooren,
Al de Edellui zyn zo, van acht'ren en van vooren.

MARGO.

Wel nou, dat wilt ik niet.

PHILEBERT.

Een Edelman bekwaam,

Margo, kom ruik hem vry.

MARGO.

Hy ruikt zeer aangenaam;

Maar, ruiken de Edellui? wel wat voor vreemde zaaken!
'k Loof hy rioelen en secreten schoon gaat maaken,
Na 'k aan 't postuur kan zien; wat is hy opgeschikt!
Zo fraai gedaft, geschoend, en rondom zo gestrikt!
Hoe heet deze Edelman?

PHILEBERT.

Wat mag de Meid al vraagen!

Heer Bonesardus; 'k wil ge eerbiedig u zult draagen.

MAR-

MARGO *lacht*.

Wat! Bonesardus? wel zie daar, nu barst ik uit,
 Hy mogt de booze! bloed! die naam vry mis'lyk luid;
 De Nikker zou zyn moêr geen Bonesardus heeten.
 Het zal heel anders zyn, de naam is u vergeeten.

PHILEBERT.

Neen, Snapster; maar die murf diend jou wel toege-
 schroefd.

MARGO.

Is dat een Edelman? wat ziet dien Uil bedroefd!
 Heer Bonesardus! daar zal ik te nacht van droomen;
 Wat Landsman is het? maar hy schynt wel van de vroom-
 en,
 't Lykt meelter Oeriaan in 't Doolhof op een prik,
 Een Ezelman zo styf, gelyk een houte klik.

BONESARDUS.

Wat zeid die Dochter, 'k ben wat doof, ik kan niet
 hooren?

PHILEBERT.

„Jou Varken! Wat zy zeid, gy bent heel welgebooren,
 En dat Constantia u wel behaagd, myn Heer.
 „Caronje, houd de smoel.

BONESARDUS.

Daar, Dochter, wacht noch meêr,
 Wanneer wy zyn getrouwd.

PHILEBERT.

Myn Heer, ik zal 't niet lijen.

BONESARDUS.

Men moet de Meisjes zo een weinigje verblijen.

MARGO.

Een milden Bruijer, o gantsch bloed! wat groote schand,
 Een Achtentwintig, ongestempeld, in de hand
 Te duuwen, 't is wat groots; wat is hy uitgeleezen!

PHILEBERT.

'k Meen ik jou stemp'len zal, laat hy maar binnen wee-
 zen.

B 4

MAR-

MARGO.

Maar Bonesardus! wel het is te byster fraai,
 Met zo een Edelman schiet gy de papegaai,
 Hy heeft voor gek gewis lang langs de straat geloopt,
 Hy is het zeker, of ik laat my 't vel afstroopen;
 't Is Bonesardus, die een kanne bier vier vyf
 Giet, zonder slokken, door zyn keelgat in zyn lyf.

PHILEBERT.

Zogy de bek niet houd. ...

MARGO.

Zie daar, ik kan 't niet laten,
 Al sloeg jy my nu dood, ik zou 'er noch van praaten.

PHILEBERT.

Voort, roep Constantie hier.

MARGO.

Myn Heer, hou jou fatzoen,
 Laat hem zyn compliment in huis, op straat niet doen,
 En hem, gelyk 't behoord, in haar Zalet verwachten.

PHILEBERT.

Gy hebt gelyk, Margo, ik was daar ingedachten;
 Geduurig speeld en maald my de Edelman in 't hoofd.

MARGO.

„ Als maar de inbeelding hem niet van 't verstand be-
 roofd.

PHILEBERT.

Heer Bonesardus, gaan wy by uw Uitgleezen.

BONESARDUS.

'k Verlang al na myn Bruid.

MARGO.

„ Hoc welkom zal hy weezen!

PHILEBERT, *met Bonesardus eenige Complimen-
 Trêe binnen.* *ten, in 't ingaan, maakende.*

BONESARDUS.

Ga my voor.

PHILEBERT.

Myn Heer, ik ben hier 't huis.

Bo.

BONESARDUS.

Ik bid, wys my de weg.

MARGO.

Tweegekken, dat's een kruis.

Zulk soort van edellui die vind men nu by hoopen:

Hy is bekwaam om met de vulliskar te loopen.

Hoe zal zy schrikken voor die groote Baviaan!

Maar 'k meen haar aanstonds van deze Edelman te ontslaan.

Einde van het Eerste Bedryf.

B 5

TWEE;

T W E E D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

VALERIUS, ROBYN.

ROBYN.

MYn Heer, wy moeten ons verstand en zinnen
slypen,

Om die gelegenheid terstond by 't hair te grypen;
Want jonge Jufferszyn van wispeltuurge aard,
Zy zyn te vatten, als een gladde Aal by de staart:
Gy diend dat vogeltje wel in de vlugt te vellen;
Ik ken dat onkruid, daar is vry wat aan te stellen;
Men moet toetasten als het visje happig byt,
Want met een wip, myn Heer, vervliegde die appetyt.
Nou wy eens aan de beurt, laat nou jou haan eens kraaijen,
Gy moet die oude Gek 't rad voor zyne oogen draaijen.

VALERIUS.

Hy met Constantia, Beminde van myn Vrind,
Te trouwen? ik beken dat ik dit kluchtig vind.
Maar Karel zal die buit zo licht niet laten glijen,
Ik ken hem al te wel.

ROBYN.

Maar, denk maar om jou vrijen,
Dat de uwe u niet ontglipt, wat geeft gy om een aar,
Nou niet te talmen, maak uw eigen zaaken klaar.
Zie daar, Bonissimo, daar gaat haar deur net oopen.
Laat nu de tyd, myn Heer, niet vruchteloos verlooopen.

T W E E D E T O O N E E L.

VALERIUS, ROBYN, LAURA.

VALERIUS.

DAAR komt zy, die dit hart en myne ziel gebied,
Wat grooter blydschap, nu 't uw byzyn weêr geniet!
Geen

Geen Harder heeft meêr vreugd, by 't minnelyk omhelzen
Van zyne Galathé, in schaduwe van de Elzen,
In 't geurig veldtapyt, als ik by u, myn Zon,
Ik spiegel me in uw glans, als in een klaare bron.

ROBYN.

Maar, spiegel jou daar na, en spreek nou maar van zaaken,
Hoe gy die Harder in best tot uw Vrouw zult maaken.

LAURA.

Heb ik niet wel geveinsd?

VALERIUS.

'k Bedank myn Engelin,
Doch ik heb nimmermeêr gewanhoopt van uw min.

ROBYN.

Ja, hoorde gy dat eens, hoe hy by nacht gaat klaagen,
Ach! zeid hy, Laura, ach! myn Lief! myn Welbehaagen!
Ik sterf! ik sterf! indien 'k uw schoonheid missen moet!
Zo vecht hy met zyn schim: hy is verliefd den Bloed.

LAURA.

Wat raad nu, om die Nar in zyne min te sluiten?
Want dezen avond meend hy 't huw'lyk noch te sluiten.

VALERIUS.

Ik heb een trek bedacht, waar door ik hem wel meen
Te ontzetten van zyn min: hoor toe, 'k zal my verkleên,
Gelyk een Turksch Doctoer, 'k hoop 't zal u niet ver-
veelen,

Myn Laura, om met my uw rol hier in te speelen,
't Is noodig, Engel.

LAURA.

Maar...

ROBYN.

Myn Heer, daar komt hy aan.

VALERIUS.

Kom, gaan wy aan een kant, gy zult het klaar verstaan.

DER-

PHILEBERT, MARGO.

PHILEBERT.

WAt zeg jy nu, Margo? nu zal het haast gelukken,
 Een Edelman te zyn, myn hart dat danst op krukken,
 Met zulk een Schoone, die geen weêrgâ heeft op aard;
 Myn naam die werd nu haast door 't gantsche land ver-
 maard.

MARGO.

Maar heeft een Edelman ook pooten, en ook ooren?
 Wat is het, visch of vleesch? of is het ongebooren?
 Wat is het, bont of blaauw? of is 't een Baviaan,
 Als Bonesardus? zie, 'k kan 't noch niet recht verstaan.

PHILEBERT.

Neen, Kattetryn, neen, 't zyn welgeschape lieden,
 Als ik en myns gelyk, gy zult het zien geschieden.

MARGO.

'k Geloof 't noch niet, myn Heer.

PHILEBERT.

'k Zeg noch, gy zult het zien,
 Geloofd gy 't dan ook niet?

MARGO.

Dat weet ik niet, misschien,
 't Is moog'lyk, ook wel niet, het kon u wel ontſchieten.

PHILEBERT.

In wat voor vaaten zal ik 't langer met u gieten?
 Van dezen avond werd ons huw'lyk klaar gemaakt,
 Dan is het immers vast.

MARGO, *een weinig teemende.*

Zulks my in 't minst niet raakt.

PHILEBERT.

Dat 's waar, Moêrflons, zulks zal in 't minste jou niet
 raaken.

MAR-

M A R G O, *noch teemende.*

Inbeeldingen, wat zyn dat wonderlyke zaaken!

P H I L E B E R T.

'k Mag my niet stooren, nu dat ik de Bruigom ben.

M A R G O, *noch teemende.*

De Bruigom, zo gy meend.

P H I L E B E R T.

Dat u de Pikken schen,

Kom hier, ik zweer, ik zal die kneepen u verleeren.

M A R G O.

Dat gy niet trouwen zult, zie daar, ik wou 't wel zweeren;

Een Juffer, ryzig, en zo fier, pastwintig Jaar,

Op 't kwikste van haar jeugd, met zulken Beltevaâr!

Het kan niet moog'lyk zyn.

P H I L E B E R T.

Wel nu, kund gy 't beletten,

Doe vry uw best.

M A R G O.

't Is wel, 'k zal my daar tegen zetten.

Maar nou in ernst, myn Heer, ei! leg my toch eens uit,

Wat dat dit braadspit op jou linker zy beduid?

P H I L E B E R T.

Wat dat beduid, Malloot, dat zal ik u doen hooren:

Dat 's voor een oorlogsmann, en mannen welgebooren.

M A R G O.

Gantsch bloed! dan is de Stad voor tien jaar wel voorzien.

Al die een degen draagd, zyn dat hier edelliên?

Wat zyn dan kooplui knechts? dat wou ik noch wel
vraagen,

En Jongens van kassiers, die ook al degens draagen?

Of zyn dat bastaarden? of van de linkse kant?

P H I L E B E R T.

Neen, Apetronie, neen, een degen staat galant.

Men draagd zo veel nou, dat voor elk niet kan passeeren:

Wie kan de burgers nou bekennen uit de heeren?

Wie kan een dienstmaagd uit haar Juffrouw, als voorheen?

Past

Past jou die hals zo blood?

MARGO.

Dat is nou algemeen.

PHILEBERT.

Zo zal de pottelbank op 't lest heel open raaken,
't Is om de Jongmans zo een weinig graag te maaken.
Zeg Bonesardus, dat ik zo ben heen gegaan
Om een Notaris.

MARGO.

„'k Zal 't hem anders doen verstaan.

PHILEBERT.

Dat wy ons Huuwelyk tot zynent zullen sluiten,
Ik zal daar aanstonds zyn.

MARGO.

„Ik meen dat wel te sluiten.

VIERDE TOONEEL.

MARGO, *alleen.*

Nou, Meester Moesaap, nou vul ik wel haast uw kap.
Maar Bonesardus, wel ik lach me styf en slap:
Ik zal dien Uil nu haast verand'ren doen van zinnen,
Haal nou jou hart vry op, gy zult niet lang meêr minnen.

VYFDE TOONEEL.

MARGO, VALERIUS, LAURA, ROBYN.

MARGO.

Maar, hola! na ik zie, daar is myn Meesters Bruid,
De Vrijer by haar; ja, ik merk wat dit beduid.
Dat's al geklonken: blood, hoe zal de Gek staan kyken!
Ik dacht het wel, zy heeft gelyk hem uit te sryken.

LAURA.

Uw list gevalt my wel.

VALERIUS.

De tyd ongunstig is:

Hy

Hy is hier aanstonds weêr, zo loopt hy ons niet mis.

M A R G O.

Een Juffertje zo fraai, zo schoon, en welgebooren!

Hoe kan die Zeverbaard jou zinnen zo bekooren,

Dat gy zult trouwen met die oude Knorrepot?

Wel, 'k hoop dat nimmermeêr, 'k gun u een beter lot.

L A U R A.

Wel nu, myn Vader die zal met Constantie trouwen,

Dat 's immers al zo erg.

M A R G O.

Dat zal ik tegenhouden;

Hy is vast bezig haar te spreken van zyn min,

'k Heet geen Margo, zo 'k hem zulks niet breng uit zyn zin.

Constantia die heeft in hem gantsch geen behaagen,

Zy veinsd, en heeft haar hart aan Karel opgedraagen.

V A L E R I U S.

Ik dacht het wel, dat zy hem niet verlaaten zouw.

M A R G O.

Wel, 't is belachchelyk! wat doen zy in de kouw?

Maar, Juffrouw, is het waar, dat gy u liet beleezen

Van zulken Rochchelaar? hoe kan het moog'lyk weezen!

Hoor, Juffrouw, die Galant past beter aan uw zy.

V A L E R I U S.

Ja, Meisje, meend gy dat?

M A R G O.

Ik meen 't, en blyf 'er by.

Maar, 't gaat hoe 't gaat, ik zal uw Vader wel verschalken.

V A L E R I U S.

Waar 's Karel?

M A R G O.

Karel, die zit in de haanebalken.

V A L E R I U S.

Wat zegt gy, is het waar?

M A R G O.

Hy zit 'er in der daad.

Maar, Juffrouw, 'k bid u dat ge u zo niet kopp'len laat.

V A -

VALERIUS.

Wy zullen, onbekend, uw Meester wel bedriegen.

MARGO.

Hy's Edelman zo vast, gelyk een hand vol vliegen.
Maar, 'k hoor uw Vader komt.

LAURA.

Myn Lief, kom, gaan wy heen.

VALERIUS.

Nou, Meisje, doe jou best; wy gaan ons voort verkleên.

ROBYN.

Wy zullen de Edelman wel uit zyn bol verdryven;
'k Ben maar een Boeren zoon, die leezen kan noch schry-
ven,

Maar hang van guitery by enden aan malkaâr,
Mislukt het eene, zo is 't ander al weêr klaar.

MARGO.

Ik meen hem aanstonds zo wat op zyn mouw te steeken,
Dat hy zyn huuw'lyk met Constantie wel zal breeken.

ZESDE TOONEEL.

BONESARDUS, CONSTANTIA.

MARGO, *een weinig ter zyden.*

BONESARDUS.

Wat is het minnen zoet.

CONSTANTIA.

Wat is het scheijch hart.

BONESARDUS.

Uw byzyn is myn vreugd.

CONSTANTIA.

Uw afzyn is myn smart.

MARGO.

„Men zou 't niet zeggen. O! gantsch bloed, dat is hem
loeren.

BONESARDUS.

Wie liet zich niet voor slaaf na Barbarijen voeren,

Om

Om zulk een aangezicht, zo malich, als melk en bloed?
'k Ruil voor geen Keizer van Japan, met al zyn goed.
Myn vreugde die 'k gevoel is niet wel te verbeelden,
Het lieffelyk genot van kusjes, die wy deelden,
Vergeet ik nimmer.

CONSTANTIA.

Uw beminlyk vleijen, Heer,
En heusheid acht ik hoog, en gy verplicht my zeer.

BONESARDUS.

'k Zal u, na dezen, noch wel anders careffeeren,
En, als een Leeuwk op een zootje, kwiukeleeren;
Ik zal uw Doffer, en gy zult myn Duifje zyn,
Uw oogjes tint'len, als een held're zonneshyn.

CONSTANTIA.

Gy zyt in schoonheid een Adonis in myne oogen.

MARGO.

„Zy slaat de bal niet mis, hoe wil hy zyn bedroogen!

BONESARDUS.

Vaar wel, myn schoone Bruid.

CONSTANTIA.

Vaar wel, myn Bruidegom,

BONESARDUS.

Vaar wel, myn and're Helft.

CONSTANTIA.

Vaar wel, myn Pinksterblom.

BONESARDUS.

Vaar wel, Monceurtje lief.

CONSTANTIA.

Vaar wel, myn Uitverkooren.

MARGO.

„Ja, zo hy meend, maar wacht, daar zal hy zo van
hooren.

C

ZE.

DE INGEBEELDE
ZEVENDE TOONEEL.

BONESARDUS, MARGO.

MARGO.

IS't waar, treed gy dan met Constantia in de Echt?

BONESARDUS.

Ja, Meisjemaat, 't is klaar.

MARGO.

Heeft zy 't u zelf gezegt?

BONESARDUS.

Zy zelf, zo aanstonds noch.

MARGO.

Gy zult gelukkig weezen,

Met zulk een Juffertje, zo schoon, zo uitgelezen,

Zo vriend'lyk, en piepjong! myn Heer, zy is volmaakt.

BONESARDUS.

Gy maakt my gantsch verheugd, myn hart van liefde
blaakt.

MARGO.

De gantsche waereld weet met lof van haar te spreken.

Een maartjen is'er, maar dat zal de koop niet breken.

BONESARDUS.

Is ze ook wat hoofdig?

MARGO.

Neen.

BONESARDUS.

Wat vies?

MARGO.

O neen! gantsch niet.

BONESARDUS.

Ik denk niet dat zy graag een jonge Vrijer ziet?

MARGO.

Daar weet dat Schaap niet van. Wat zult gy heel wel
paaren!

Menzou zyn eten, om by haar te slaapen, spaaren.

Bo-

BONESARDUS.

Wat is 't dan, dat haar scheeld?

MARGO.

Maar, 't is me op hals en keel
Verboden; 't is gering, de zaak die is niet veel:
Ik vrees, dat Zoetertje zal u te werkzaam wezen.

BONESARDUS.

Te werkzaam? wel! dan is ze uit duizend uitgelezen;
Waar vind men Juffers, die nu al te werkzaam zyn?
Altoos hier niet te land, dat zeggen heeft geen schyn.

MARGO.

Maar gy verstaat my niet. Hoor, eer 't begint te daagen,
Zo zal ze jou in 't hemd, bloodsvoets, van 't bed of jaagen;
Dan woeld zy, al een Turk.

BONESARDUS.

Wat zeg jy, in het hemd,
Bloodsvoets, voor dag voor douw? wel, dat luid al te
vremd!

MARGO.

Maar heeft zy jou daar van in 't minst niet laten hooren?

BONESARDUS.

Weel neen ze, niemendal. Hier ben ik schoon geschooren!

MARGO.

'k Verzeker u, gy krygt een kluchtige Baazin,
Als zy ontwaakt, ontwaakt het gantsche huisgezin,
Dan maakt ze een aanvang om het huis net op te schikken.

BONESARDUS.

Dat's om een eerlyk man van 't huw'lyk af te schrikken.

MARGO.

Zy stoft, zy veegt, zy werkt, de gantsche dag en nacht
Haald ze alles over hoop, dan werd dit hier gebragt,
Dan moet men 't huisraad in een and're kamer draagen;
In 't midden van de nacht zo komen haar die vlaagen
Meest over, en dan moet het alles op de been:
Dan moet de turf eens van de vliering na beneên,
En dan weêr boven, om de zolder wit te schuuren:

C 2

Zy

36 DE INGEHEELDE

Zy kan wel tien douzyn schoonmaaksters in doen huuren,
Wanneer het meityd is, voor zo een maand vier vyf.

BONESARDUS.

'k Kryg van die zind'lykheid de koorts haast op myn lyf.

MARGO.

't Secret wierd laatst geruimd, 't is waardig om te hooren,
Toen moest ons huis, myn Heer, van achteren tot vooren
Eerst zyn geschrobt, geschuurd, en netjes schoon gemaakt,
Op dat haar puntigheid, by groot en klein hans, raakt
De waereld door vermaard. Hoe zal u dit behaagen?

BONESARDUS.

Wat man moet hedendaagsch die dolheid niet verdraagen?

MARGO.

Ze is wonderlyk gesteld omtrent een mans perzoon,
Als zy een grootneus ziet, die noemd zy altoos schoon.

BONESARDUS.

Gy scheerd my. O gantsch bloed! wel dat zyn flegte zaaken!

MARGO.

Wat, flegte zaaken? neen, niet kan haar meêr ver-
maaken,

Als dat ze een kaerel met een groote neus aanziet,
Dat staat heel fraai en schoon.

BONESARDUS.

'k Hou van die fraailheid niet.

MARGO.

Ja daag'lyks ziet men hier haar tafel frequenteeren,
Ten minsten een douzyn al grootgeneusde Heeren,
En dat is haar plezier.

BONESARDUS.

Wat! daag'lyks een douzyn
Grootneuzen? Dat getal kan niet te weinig zyn.
Dan maak ik staat, dat my die grootgeneusde Knaapen
Haast meester maaken van het groot doorluchtig wapen,
Het welk een braaf Poët gemaakt heeft, voor die geen,
Die, met en tegenzin, het koekoeksgild betreên.

MAR-

M A R G O.

Dat moet, na myn verstand, al vry wat kluchtigs weezen.

B O N E S A R D U S.

't Is wonder, luister, 'k zal 't u eens te vooren leezen.

Bonesardus zet een groote bril op, en krygt een papier uit zyn zak.

Onder 't leezen komen Constantia en Karel in 't venster.

Het wapen dat over deze ordre zweefd,
Is een graauwe hoed op een gryze kop,
Met haaneveêren en hoorens bekleefd:
Daar onder Jan Hen, Kornoeto in top.
Een oude Haan op een grâsgroen veld,
Een bril op zyn neus, daar onder gesteld:
Het Hoorenbeest moet 'er toch weezen.

Wat dunkt jou, is dat mis, of is het op zyn kop?

M A R G O.

't Is fraai! daar onder Jan Hen, Kornoeto in top;

't Is wonderbaarlyk goed! en waardig om te hooren.

Maar, na 'k verstaan heb, bent ge een Edelman gebooren,
Niet waar?

B O N E S A R D U S.

Welja.

M A R G O.

Heel puik, 't is admirabel goed,

Dit zal het wapen zyn, daar gy meê pronken moet:

'k Maak u daar meester van, gy kund, na welgevallen,
Van nu afaan vry, met dit heerlyk wapen brallen.

B O N E S A R D U S.

't Hoofd jeukt my daar noch niet; neen, neen! 't staat
my niet aan,

Om groote neuzen voor een Hoorenbeest te gaan:

Wie zou die kneepen met gedachten zo verzinnen?

'k Laat dat voor and're, die beluſt zyn zo te minnen.

M A R G O.

Staat jou verstand dan ſtil? hoor eens, ik weet welraad,

'k Zou, als een Koopman, die zyn goed verzek'ren laat,

C 3

My

My doen verzekeren, en daar voor premie geeven.

BONESARDUS.

In zulke waar, Margo? wie hoorden 't van zyn leeven.
Dat waar zo goed of ik wou koopen deze kroon;
Acton en geld toe; Potsnikkel, dat stond schoon!
Ging deze zaak eens door, zie daar, ik wou wel zweeren,
Dat al de Kooplui dan begonnen te assuereen.

MARGO.

Namiddag drinkt zy nooit geen Coffy, of geen Thee,
Zo als de Juffers nu gewoon zyn hier ter Steê;
Maar gaat haar lichchaam in de kaatsbaan exerceeren,
En 's avonds is ze alleen maar bezig met Verkeeren,
Pikketten, met Fatoe, dat kan zy in de grond,
Een duizend floor vyf zes raakt hier haast op een hond;
Met Roemen, Honderd uit, met Schaaken, met Monellen,
Drie Sjaken, Buiten, en meêr diergelyke Spellen:
Zy heeft geen weêrgâ in 't Alombie, ja, ik zweer 't,
Zy is met dobbelsteen, en met de kaart volleerd.

BONESARDUS.

Is dat haar werkzaamheid? 'k beken, 't zyn schoone gaaven,
Ik hoor, dat Beesje is een Schrikje van hart draaven.

MARGO.

Hart draaven? ongemeen; ik kan 't u altemaal
Zo niet verhaalen; ze is, als yzer en als staal,
Zo hart; zy kan, ja, trots de beste Duitser, veegen,
En 't is geen werk voor haar een ankertje te leegen,
Dat is zo veel als nix, dat doet zy voor plezier,
Maar alle dagen niet, eens om de dag drie vier.

BONESARDUS.

Eens om een dag drie vier, een ankertje te stuuwen!
Wel nou! dat Hartje kan een schoone peer verduuwen.

MARGO.

Zy heeft zes Duitsers, met een Moscoviet of tien,
Laatst zo besteld, dat geen van alle meêr kon zien.

BONESARDUS.

Ter cereen! wel! 't is braaf! zy mag 'er roem op draagen.

MAR-

M A R G O.

Zytabakkeerd, myn Heer; in 't land zo geen volflaagen,
 Maar komt daar zelden aan, of pikt de gantsche nacht,
 Dat is haar element, dan is zy in haar kracht.
 Gy krygt een Vrouw, die met de wacrelde weet te leeven,
 Ze is, als een Professoor, in alles wel bedreeven.

Constantia en Karel gaan hier weder weg.

B O N E S A R D U S.

Dat Professoort niet vreemd, na 'k hooren kan, neen, neen!
 Te werkzaam zyn, te drinken ongemeen,
 En fistuleeren, en in 't hemd van 't bed te jaagen;
 Weet, die Professor kan in 't minst my niet behaagen,
 Ik schei 'er aanstonds uit.

M A R G O.

Uitscheijen! in der daad?

Dat kan niet weezen.

B O N E S A R D U S.

Och! de liefde my vergaat
 Van al die werkzaamheid. 'k Heb ook een Wyf versleeten,
 Maar heeft van zuipen, noch van rooken nooit geweeten.

M A R G O.

Ze is aars onnoozel, en daar by noch jong en teêr.

B O N E S A R D U S.

Heet dat onnoozel? dan versta ik 't my niet meêr.
 Hoor, Meisjemaat, 't is af, ik zal wel ietwes vinden,
 Om my in 't huw'lyk niet met haar te doen verbinden.
 Zie daar, dat's voor uw dienst.

M A R G O.

Neen, 'k neem zulks gantsch niet aan,
 Dat was Verklikkers loon.

B O N E S A R D U S.

Mallootje, 't zal wel gaan.

M A R G O.

Och! 'k bid u, meld my niet.

B O N E S A R D U S.

Wees jy maar wel te vreden,

C 4

'k Zal

'k Zal 't overleggen, wyl ik my wat ga vertreeden.

ACHTSTE TOONEEL.

MARGO, *alleen.*

D At geld is weêr verdiend, de zaaken die zyn klaar,
Van beide kanten poen! dit vind ik zeker raar,
Daar heb ik zin in; maar, wat heeft hy my gegeeven?
Twee stooters! wel! ik mogt daar ook wel tegenstreeven!
Een karig Edelman; twee stooters, knappe munt!
Neen, Vrind, ga jy maar heen, het werd jou wel gegunt.

NEGENDE TOONEEL.

MARGO, CONSTANTIA, KAREL.

CONSTANTIA.

I Shy al weg, Margo?

MARGO.

Ja, wil maar buiten koomen;
Hoe drommel zal de Gek van deze dingen droomen!
Wat dunk je'er van, myn Heer?

KAREL.

't Is admirabel wel.

MARGO.

Dat schut, en tutterlut, dat win ik, met het Spel.

CONSTANTIA.

Wel, 't is een schoone pots!

MARGO.

Gy bent nu vast ontslaagen,
Hy zal u nou niet meêr zyn liefde koomen klaagen.

KAREL.

Zie daar, Margo, aanvaard nu deze beurs met goud.

MARGO.

'k Hou veel van iemand, die zo zyn beloften houd;
Die klank slaat beter munt, 'k mag dat geraas wel hooren.

Ver-

Vertrek, ik hoor gerucht, of 't is weêr al verlooren.
Constantia en Karel gaan in huis.

T I E N D E T O O N E E L.

M A R G O. R O B Y N, *gekleed op zyn Kwakzalvers,
 zingende, met een Bottelje in de hand.*

R O B Y N.

W A t geeft ons het druivebloed
 Groote moed,
 Dat ons zorg verdwynen doet;
 Hei! ik wil dan lustig drinken;
     'k Ban de min
     Uit myn zin,
 En hou 't met klinken.

Hy is met de kop gekweld,
 Die zyn geld
 By een mooie Trui versmield.
 Neen, ik hou 't met Bachus lurken,
     Als ik mag,
     Al den dag,
 Zo zoetjes lurken.

M A R G O.

Dat zal, na 'k zie en hoor, een Poetsemaaker zyn,
 Een Vastelavondsnaar. maar hoe! ben jy 't Robyn?
 Zo vrolyk! wel zie daar! wat doet gy in die kleêren?
 Wel, ik beken, gy zit al aardig in de veêren,
 Het past u wonder wel; maar, wat beduid dit, Vrind?

R O B Y N.

Wat regt een Minnaar niet al uit, als hy bemind.
 Dat is om Philebert zyn schoone Bruid te ontzetten.

M A R G O.

Nou vat ik 't al, 't is wel, gy moet het hem beletten.
 Maar laat ik om my zelf eens denken, 't is hoog tyd:
 Robyn, wat dunkt u, heb je op deze beurs geen stryd?

C 5

Dat

Dat hondje keft wel, maar, 'k beloof jou, 't zal niet byten;
 Wat zeg je, heb je lust, uw dagen te verslyten,
 Met my, in de echtenstaat? zo is het huuw'lyk klaar.

ROBYN.

Zo haastig niet, Margo, die zaak steekt volgevaar.
 Maar, zeg, hoe oud ben jy, de waarheid niet te spaaren?

MARGO.

Een Magdaliefje, pas, van acht en twintig jaaren.

ROBYN.

Dat is te lang bewaard, dat kan niet weezen, neen!
 Die Magdeliefjes zyn nou heel wat ongemeen.

MARGO.

Loop, Kwibus, hoe kan jou dar in de harffens koomen?
 Waar ziet gy my voor aan? ik ben een van de vroomen.

ROBYN.

Die vind men nou vry schaars, daar zou ik veel om doen.

MARGO.

Wel nu, tast toe dan, Gek.

ROBYN.

Fiat, daar is een zoen.

MARGO.

Zie zo, dat 's kort en goed, zo moet men resolvceeren.
 Ik zal jou, als een Vrouw....

ROBYN.

Ik jou, als Man, regeeren.

MARGO.

Vaar wel, Robyntje lief.

ROBYN.

Vaar wel, Margootje maat.

Een kusje noch, dat smaakt, als bout, zo delikaat.

MARGO.

Neem hem wel waar, hy zal zo aanstonds hier weêr weezen.

ROBYN.

De dingen zyn al klaar.

MAR-

MARGO.

Vaar wel, myn Uitgeleezen.

ELFDE TOONEEL.

ROBYN, *alleen.*

ZO gaauw de Bruigom! wel, ik stap 'er over heen;
Niet lang te vrijen, dat word nou ook al gemeen.
Waar berg ik my? 't is best, wat heen en weêr te draaven,
En, met deez' Bottel, noch myn hartje wat te laaven.

Einde van het Tweede Bedryf.

DER.

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

ROBYN, *alleen.*

D Atkind dat heb ik nu al haast zyn gat geveegt;
 Maar, die likkafie maakt myn beurs niet zwaar,
 en weegt. *Drinkt.*

Zo lang dat klokken duurd, zo is 'er noch al leeven.

Oedel druivenzap! hy fchynt de geest te geeven.

Zacht, zacht, na dat ik zie, zo komt hy daar al aan.

Ik waarfchouw nu myn Heer, en pak my hier van daan.

TWEDE TOONEEL.

PHILEBERT, VUILBAARD, *met een party
 zakken met papieren om zyn lyf.*

PHILEBERT.

N Otaris Vuilbaard, gy moet klaar en net befchryven,
 Dat ik een Edelman zal zyn, en ook zal blyven,
 Voor my en myn geflacht, tot in de tiende graad.

VUILBAARD.

Myn Heer, ik heb 't concept, op my zulks maar verlaat;
 Ik zal 't in 't Testament perfekt doen fipuleeren,
 En maaken 't bondig, zo als gy het zult begeeren.

PHILEBERT.

Atteftor, Vuilbaard, gy moet ook voor al heel klaar
 Befchryven, dat ik, voor een Huuw'lyksgift, aan haar,
 Wanneer wy zyn getrouwd, Larsjan contant zal geeven
 Tien duizend kroonen; maar, gy moet daar ook beneven
 Weêr tegen fteffen, als 't gebeuren mogt, wanneer
 Dat ik, by haar, in de Echt, geen kind'ren procureer,
 Dat dan die fom in kas, wanneer ik kom te fterven,
 Zal werden uitgekeerd aan myne wettige Erven.

VUIL-

VUILBAART.

Ab intestato, niet? ik heb jou al verstaan;
Zal't verder, dangemeen, met uwe goed'ren gaan?

PHILEBERT.

Gemeenschap? neen! gantsch niet, daar moet gy niet
van spreken,

Daar zou men iemand nu den hals wel licht voor breeken.

VUILBAART.

Maar, als zy jou dan weêr van haar gemeenschap houd?
Gy weet wel wat ik meen.

PHILEBERT.

't Is waar, maar 'k ben vry oud,
En tot die dertelheid zo zeer niet eens genegen;
Myn geld, daar leid meêr als Natura aan gelegen:
Zie, dat ik trouw, dat is, om dat daar door 't geslacht
Van ons zal edel zyn, dat is, daar ik na tracht:
Daarom moet gy 't contract heel klaar en net omtvouden.
'k Wil geen processen, daar moet gy ons buiten houwen.

DERDE TOONEEL.

PHILEBERT, VUILBAART, VALERIUS,
LAURA, ROBYN, JASJE, zynde Valerius,
*Robyn en Jasje, half op zyn Docters en half op
zyn Kwakzalvers, verkleed.*

ROBYN.

„D Aar is hy, nu is 't tyd.

VALERIUS.

„Kom, maaken we een begin.

Ontrouwe! zult gy zo beloonen myne min,
Dat gy zult trouwen met dien Ezel, vol gebreeken?
Is dit de liefde! ha! 'k beloofu, 'k zal my wreeken.

PHILEBERT, *met Vuilbaard een weinig ter zyden gaande.*

„Wat voor geschoor is dit?

VALERIUS.

„Welaan, vaar nu maar voort;
Maar,

Maar, 'k zweer dat deze trouw eerlang zal zyn gestoord :
Ik zal de waereld nu van uw geslacht doen hooren.

L A U R A.

Myn Lief, 'k heb u voor lang voor Minnaar uitverkooren;
Maar myne Vader is 't, die zulks niet toe wil staan,
En die myn trouw met u zal eeuwig tegen gaan.

V A L E R I U S.

Pots slapp'rement! daar ik uw Vader heb, voor dezen,
Van zyne kwaalen doen zo zuiver weêr geneezen,
De Spaansche kogels, die hem zaten tot in 't been....

P H I L E B E R T.

„Dat is een dolle Smit, waar henker zal dat heen?

V A L E R I U S.

Zyn oogen waren hem lang uit zyn kop gevreeten.
Is 't moog'lyk! kan men my dan nu zo licht vergeeten?

L A U R A.

Ik zal die Sater, Lief, slechts trouwen om zyn goed.
Maar 'k zweer, hy zal die trouw betaalen met zyn bloed.

P H I L E B E R T, *een weinig nader komende.*

„Die Sater zal dat jou, beloof ik wel, zo stellen,
„Dat gy de vingers aan zyn geld niet blaauw zult tellen,
„Karonje.

L A U R A.

'k Bid u, Lief, ei! stel u toch te vreên,
'k Beloof u, dat ik hem ad Patres zal doen treên,
Dan zyn wy meester van zyn goed en zyne schyven.

V A L E R I U S.

Ik zweer, ik zal dien Beest zo aanstonds doen ontlyven.
Ondraagelyke spyt! 't is niet te dulden; ha!

P H I L E B E R T.

„Ontlyven! wel, jou Beest! ik kom hem niet te na.

V A L E R I U S.

Ik zal uw Vader voort toebrengen veel elenden;
'k Zal veele zicktens hem doen op zyn corpus zenden;
De Maaslen, Podegra, de Jicht, de Bluskoorts, Steen,
't Graveel, de Kinkhoest, en, wat nimmermeêr voorheen
Ons

Ons is bekend geweest, zal hy alleen nu draagen;
Ik zal uw Minnaar ook met deze ziekten plaagen.

ROBYN.

Nou, Jasje, spreek jy eens, hoe vind gy deze zaak?

JASJE.

Ik zal hem met zyn oor doen spyk'ren aan de kaak.

ROBYN.

Ik zal hem hangen, als zyn kop is afgeslaagen,
En dan, aan 't spit gebrâan, hem tot de beentjes knaagen.

PHILEBERT.

„Wel wat al gruw'lykheid! maar nu bemerk ik klaar,
„Dat in een Doctor steekt een beul en moordenaar.

JASJE.

Ik zal hem kerven, om myn lusten te verzaaden,
En met Ansjovis hem doen op de rooster braaden.

ROBYN.

Met een chalotte faus flik ik hem in gewis.

PHILEBERT.

„Dat is een Vreetwolf, hier ontbreekt noch watervisch.

VALERIUS.

Daar ik hem, door myn kunst, en groote weetenschappen,
Daar Professooren en geleerde voor gaan stappen,
Hersteld heb, doen hy was gerabraakt. O! wat hoon!

PHILEBERT.

„Attestor, schryf dat op, dat staat my hier heel schoon.

JASJE.

'k Zal van hem beulingen, en braadworst prepareeren.

ROBYN.

Ik zal het middelrif heel lekker fricasseeren.

JASJE.

Ik zal hem, als een Gans, doen vullen, na den eisch.

PHILEBERT.

„Dat Gaauwediefje zwetst niet als van visch en vleisch.

VALERIUS.

Heb ik hem, doe den Beest zich laatstmaal had verhangen,
Niet door mijn poeijer weêr het leeven doen ontfangen?

PHI-

48 DE INGEBEELDE

PHILEBERT.

„Dat is een Snorker, na ik hoor aan zyne taal,
„Zo zyn de Docters hier nou Plomperts altemaal.

LAURA.

Bedenk de wreedste dood, breek hem de nek aan stukken,
Kap hem tot hutspot vry.

PHILEBERT.

„Bloed! heb jy zulke nukken?

LAURA.

Eer dat hy my geniet zo breng ik hem om hals.

PHILEBERT.

„O Varken! is uw hart zo listig, en zo valsch?

LAURA.

Gy zult allcenig van myn liefde zegepraalen,
Ik zal hem trouwen, maar hy zal het duur betaalen.

PHILEBERT!

„Ja zeker! maar het zweet dat breekt my daar van uit,
„Notario, myn broek leid last van dat besluit.

VALERIUS.

Kom, Jasje, gy moet voort een poeijertje bereijen,
Waar door men langzaam hem van 't leeven zal doen
scheijen.

VIERDE TOONEEL.

PHILEBERT, VUILBAARD.

PHILEBERT.

BRui met jou poeijertje vry aan de galg, jou Beest.
Och! Vuilbaard, deze Vent die maakt my haast be-
vreesd;

'k Wou hy die poeijer aan zyn zelven moest probeeren,
Die Rekel zou niet meêr by zulke poeijers zweeren.

'k Beloof, dat ik hem haast ad Patres zal doen treên;
Zo sprak die vuile Pry! wat dunkt u van die reên?

VUILBAART.

't Is niet wel mogelyk, gerabraakt, engeneezen.

PHI-

PHILEBERT.

Attestor, hebt gy ooit die dingen meer gelezen?
 Waar is een Doctor in de waereld zo vermaard?

VUILBAART.

Die zaak my in myn hoofd veel speculatie baard.
 Myn Heer, na ik vertrouw, zo zyt gy uitgescreken;
 Het kan niet moog'lyk zyn.

PHILEBERT.

Maar, my den hals te breeken,
 Daar hou ik gantsch niet van; ik zal myn huw'lyk voort,
 Met haar te niet doen; 'k heb de zaak te klaar gehoord.
 Ik zal Constantia voort doen aan Karel trouwen,
 'k Breek myn beloften nu, al zou't my altoos rouwen.

Trekt aan de schel.

VUILBAART.

Zo haastig niet, myn Heer.

PHILEBERT.

Zo haastig niet? wel hoe!

Wil jy om hals zyn? ik ben 't leeven noch niet meê.
 Dat huw'lyk is te niet. Zy schynen niet te hooren.

Scheld wederom.

Den hals te breeken! neen, dat kan my niet bekooren.

V Y F D E T O O N E E L.

PHILEBERT, VUILBAARD. MARGO,
in 't Venster.

MARGO.

L Oop speelen, Jongens, met jou raazen aan de deur.
 Wel! is dat schellen? maar, ben jy het? wel, Singeur,
 Dat had ik niet gedacht! wie henker zou dat droomen?

PHILEBERT.

Is 't waar? kom af, en laat Constantia hier koomen.

MARGO.

Ze is achter in de Tuin, met Karel, daar zy zoet
 Met knikkers speelen, en zy wind haalt al zyn goed.

D

PHI.

PHILEBERT.

Zwynegel, kryg ik jou, ik zal u de ooren vryven;
'k Meen ik jou knikk'ren zal

MARGO.

Dan zult gy daar wel blyven.

VUILBAARD.

Nou, Dochter, doe maar op, 't zal alles wel vergaan.

PHILEBERT.

Doe open, of ik zal....

MARGO.

'k Zou daar niet toe verstaan:

Het is my fcherp belaft hier niemand in te laaten.

PHILEBERT.

Hoe drommel zal 't nu gaan?

MARGO.

Gy moet al mooijer praaten.

PHILEBERT.

'k Zal 't u betaalen. Voort, 'k zeg, roep Constantie hier.

MARGO.

Wel, raas zo niet, dat is geen edelmans manier.

VUILBAARD.

Hoor, Meisje, Karel die zal met Constantie trouwen.

Nou, kom, doe open.

MARGO.

Maar, zal hy zyn woord wel houwen?

VUILBAARD.

Ik sta u borg daar voor.

MARGO.

Snottaris, maar, jou woord

Zyn geen orakels.

PHILEBERT.

Ik zeg noch eens, roep haar voort:

't Is om een mensch, zie daar, puur stecken dol te maaken.

'k Beloof u, 'k zal wel haast veranderen die zaaken.

VUILBAARD.

Wy zullen aanstonds hier voltrekken hunne trouw:

Nou

Noukom, doe op.

M A R G O.

Spel jy geen klommers op myn mouw?

P H I L E B E R T.

'k Meen ik u klomm'ren zal.

M A R G O.

Ik kan het nauw gelooven.

V U I L B A A R D.

't Is waarheid.

M A R G O.

Wel zie daar, dan kom ik voort van boven.

Z E S D E T O O N E E L.

P H I L E B E R T, V U I L B A A R D.

P H I L E B E R T.

B Ooi is hier meester, en ik werd hier niet geacht;
Maar, 'k zweer, ik zal die Pry haalt kennen doen
myn magt.

Z E V E N D E T O O N E E L.

P H I L E B E R T, V U I L B A A R D, C O N S T A N -
T I A, K A R E L, M A R G O.

P H I L E B E R T.

W El hoe veel heb jy nou, met knikkers, wel gewonnen,
Met Karel, in de Tuin? het is heel wel verzonnen;
Hoe sta jy met de winst?

C O N S T A N T I A.

Monfreer die spot met my:

Ik, ik? 'k weet nergens van.

P H I L E B E R T, *slaande met zyn hoed na Margo.*

Kom hier, jou snoode Pry.

M A R G O.

Hoor, hoor, verstoort u niet, 't is altemaal geloogen,
Daar is in 't minst niet aan, 'k heb 't uit myn poot gezoogen.

PHILEBERT.

Jou Rondomlaelyk, wacht, ik zal u, op zyn tyd,
Daar voor betalen. Hoor, Constantia, gy zyt
Van Bonesardus, als gy wilt, nu gantsch ontslaagen;
Gy kund nu trouwen na uw zin en welbehaagen,
'k Geef u volkomen nu aan Karel, die gy mind.

MARGO.

Sinjeur, weet, dat ik dit al vry wat kluchtig vind;
Kund gy nu de Edelman zo schielyk dan vergeeten?
Wel, dat lykt niemendal.

PHILEBERT.

'k Zal u de rug eens meeten.

CONSTANTIA.

Nu dat gy 't toestaat, weet, ik was aan hem verloofd.

KAREL.

Men had my 't leeven eer, als van haar trouw, beroofd.

PHILEBERT.

Nou, nou, de liefde doet u zulke woorden spreken.

CONSTANTIA.

Maar, om wat reden wilt ge uw huwelyk verbreeken?

PHILEBERT.

Waarom? om dat men my wil steeken doen de moord.
Wie heeft zyn leeven ooit van zulk een zaak gehoord?
Die schelmische Doctor zou me een poeijertje bereiden,
Waar door ik langzaam van de waereld af zou scheiden.

MARGO.

Is 't anders niet, Sinjeur? maar, wat een bagatel,
Gy bent al oud genoeg, gy rimpeld in je vel.

PHILEBERT.

Is 't anders niet? Zottin, 'k ben noch niet zat van 't leeven,
Maak my niet kwaad, of 'k laat jou van die poeijer geeven,
Want aan dat vuil Farzoen was weinig over boord.

MARGO.

Daar's Bonesardus; nu, bedaar, zyt niet versloord.

ACHT-

ACHTSTE TOONEEL.

PHILEBERT, VUILBAARD, CONSTANTIA,
KAREL, MARGO, BONESARDUS.

BONESARDUS.
A Anstaande Zoon, ik ben....

PHILEBERT.

Zo niet te tituleeren:
Neen, Bonesardus, neen, gy moet my excuseeren,
Uw Zoon die is hier niet; maar weet, hy is in huis,
Dien Beest, die Doctor, he!

BONESARDUS.

Gy hebt een groot abuis,
'k Weet van geen Doctor.

PHILEBERT, *Bonesardus by zyn neus vattende.*

Niet? dan zal ik 't u doen hooren:
Wat zegt gy, was die neus niet lang geweest verlooren,
Indien hy u niet had geneezen van die kwaal,
De Spaansche Mieren? nu, wat dunkt u van 't verhaal?

BONESARDUS.

Ik weet niet wat gy meend.

PHILEBERT.

Kom, geef u maar gevangen.
Toengy de laatstemaal, jou Beest, u had verhangen,
Was hy toen de oorzaak niet, dat u de moord niet trof?
Wat dunkt je daar van? zie, nou staat hy, als een Mof.
Notario, 't is klaar, 'k zie 't uit de Guit zyn oogen.

BONESARDUS.

Verhangen! wel, ik zweer, men heeft u voorgeloogen.

PHILEBERT.

Maar, bent gy nimmermeêr gerabraakt?

BONESARDUS.

Ik?

PHILEBERT.

Ja, gy. Bo-

BONESARDUS.

Gerabraakt? wel, men scheerd de gek met u en my.

PHILEBERT, *aan 't huis van Bonesardus kloppende.*

O Guit! ontkend gy dat?

BONESARDUS.

Wat hebt gy voorgenoomen?

PHILEBERT.

Dat ik zo aanstonds zal die Doctor hier doen koomen,

Dan zult gy 't principaal van deze zaak verstaan.

MARGO.

Hoe mis'lyk wil dat met deze Edelman vergaan.

NEGENDE TOONEEL.

PHILEBERT, VUILBAARD, CONSTANTIA,

KAREL, MARGO, BONESARDUS,

LAURA, VALERIUS. ROBYN

en JASJE, gekleed zynde als vooren.

PHILEBERT.

WEl, Schoone; maar, waar is uw Minnaar nu gebleeven,

Die Doctor, die my met dat poeijer zou vergeeven?

VALERIUS.

Hier is hy.

PHILEBERT.

O! gantsch bloed! nu is het werk verbruid.

MARGO.

Wel, Edelman, dat ziet 'er zeker slegjes uit.

PHILEBERT.

Heer Bonesardus vriend, zy hebben my bedroogen.

LAURA.

Myn Vader, 'k durf my nauw vertoonen voor uwe oogen.

BONESARDUS.

'k Vergeef 'tu. Ik bemerk de guitery nu al.

MARGO.

Heb jy 't gevat, myn Heer?

Bo-

BONESARDUS.

Twee Rotten in de val.

Zy hebben my, als u, zo weeten te misleiden.
Vriend Philebert, laat ons de zaak niet meêr verspreiden,
Maar haar doen huuwen; want ik vat het nu al klaar,
Zy zyn licht verder, als wy denken, met malkaâr.

PHILEBERT.

Vriend Bonesardus, ja, ik zou 't ook wel gelooven:
Maar, my van de Edelman zo schielyk te berooven,
Dat staat my pas'lyk aan.

BONESARDUS.

Kom, wensch haar t'saamgeluk.

PHILEBERT.

Geluk dan, met malkaâr.

MARGO.

Dat is een meesterstuk.

Robyntjemaat, laat ons nu 't huw'lyk ook voltrekken;
't Is alles wel gelukt; nou mag het kraantje lekken.
Elk treed nu vrolyk na het blyde Bruilofsfeest.

PHILEBERT.

Schoenmaaker, dit's myn troost, ei, hou u by jou leest.

Einde van het Derde en Laatste Bedryf.

22 41 8 7 3 2 1

Handwritten text in a historical script, likely Latin or a related language. The text is arranged in several paragraphs, with some lines indented. The script is cursive and somewhat faded, typical of early printed books. The page number '22' is visible in the top left corner.

